

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 15

Lýsingarprísir fyri mm: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Hósdagin 10. apríl 1952

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

25. árg.

AV TVØROYRI

RANGABOTNS KOLAGREFSTURIN

Eftirsjórin slitaði. Kostar 20.000 at gera aftur. Nú liggur stilt har uppi. 40 menn í arbeiðsloysi. Var vegurin gjørdur, kundu einir 200 menn komið í arbeiði. Men Kristjan Djurhuus og Andreas Djurhuus og allir sambandsmenn og flestir fólkaflokksmenn nokta henda vegin, hóast peningur er jættaður. Ein drápsgerð móti arbeiðsleysum og allari sóknini.

LEIKFIMHUSIÐ

kann ikki verða gjørt liðugt, tí landsstýrið noktar at rinda jættaða tilskot a. e. sum arbeiðið fer fram. Til Vágs skúla og Vestmanna skúla varð heita gjørt. Tilkan mismun kann landsstýrið loyva sær. Hvat er »politisk korruption?»

Erlendur og keyppssamtøkan

Erlendur Patursson er firtin yvir, at Havnar keyppssamtøka hevur avgjørt at gerast limur í Fællesforeningen for danske brugsföreninger.

Erlendur setti uppskot á fundi samtøkurnar um ikki at gerast limur, men uppskot hansara fekk eina eina atkvøðu. — hansara egnu.

Her er tað fyrminurin, ið talan er um, og ikki Erlends nationalistiska politiska hugsan.

Undirskot Telefonverksins

Rakstrarundirskot telefonverksins er mett til 70.000 kr. varð sagt í frágreiðing frá telefonnevndini. Javnvág skal fáast til vegar við at hækka telefonfelagagjald. Nýggjur telefonfelag-ið má nú gjalda 150 kr. fyri at fáa telefonina inn, men sagt verður, at veruligi kostnaðurin av hesum er 450 kr.

Dora Venø til tvangssølu

»Dora Venø, ið hin kendi Eshjerg-skiparin Chr. Venø var í Grønlandi við í fjór, er lýst til tvangssølu. Ferðin í fjór var misýdnað, men alt hevur verið gjørt, fyri, at hann kundi hava skipið. Soleiðis yvirtók Fiskaribankin ein part av skuldini, men nú hava nakrir smáskulditorar gjørt útlagg.

Blaðstjórar stevndir

Th. Petersen hevur nú stevnt blaðstjórunum Óla Kr. Skála og G. L. Samuelsen. Málið kemur fyri rættin tisdagin 15. apríl.

MADONNA seld

»Madonna» hjá Borealis Transport í Keypmannahavn, er vörðin seld til Onglands. »Madonna» silgdi undir føroyskum flaggi og hevði føroyska manning. Hon var einasta skip, ið røkti sambandið Leith—Føroyar.

»Social-Demokraten« skrivur:

Polakkerne havde ingen penge

Da de ville henta Færøtrawlerne, de havde købt.

Tre af Færøernes største trawlere blev fornylig solgt til polske rederier, og forleden ankom den polske trawler

»Polesia« med mandskab, der skulle sejle to af de købte Færøtrawlere til Polen. De kunne imidlertid ikke faa dem udleveret, da det kniber med at præstere den aftalte købesum.

ALT UNDIR HEILT

Sum J. P. Henriksen í hvössu talum sínum undir viðgerðini av Vinnulánsgrunninum segði, skal alt undir heilt hjá hesum landsstýrinum. Mótælisflokkarnir skulu út allastaðni. Hetta er tvörturimóti tí, sum er galdandi í sonnum demokratium. Hygg nú eitt í Bretlandi. Har verður syrgt fyri, at oppositióin fær høvi at fylgja við í øllum. Hon fær enn tá løntan ministara til eftiransara. Teir stýrandi har kenna eina trygd í, at fólkíð hevur álit á, at einki verður stungið undir lokið, einki verður gjørt, uttan at oppositióin hevur høvi til at tala at og geva stýrinum ábreiðslu yvir fyri fólknum, um tað heldur at nakað er óruddiligt, galið, ov persónligt, klíkligt, sum t. d. tað, at bert synir, familja, kenningar og vinir hjá teim stýrandi verða at taka kjansirnar, sum øll eiga rætt til, og sum skulu gevast til teirra við teimum bestu evnum og kvalifikationunum til arbeiðið.

Vinnulánsgrunnurin

ið var ætlaður til at verða ein miðdepil fyri landsins uppskoyti til fiskimenn og fiskimannasamtøkur, avtekur hetta kolsvarta afturhaldsstýrið.

Hví?

Grundirnar eru ikki fyri at spara, sum landsstýrið vildi siga. Nei. Tí bæði J. P. Henriksen og P. M. Dam, ið sita í grunnsins stýri sum umboðsmenn fyri mótælisflokkarnar, segdu, at teir fegnir vildu vera við til at spara — leggja skrivstovuvarbeiðið saman og seta útreiðslurnar niður. Ja, persónliga vildu teir, um tað skuldi verið, gera arbeiði sum stýrislimir grunnsins fyri einki. Tí hesin grunnur mátti ikki avtakast. Hann er vónin hjá tí minna manninum, og hansara uppgávar júst nú eru stórrí enn á nokrum sinni. Bara tað at geva sakligt ummæli og innstilling til landsstýri viðvíkjandi øllum saneringum er ein veldug og týðningarmikil uppgáva. Tá ið grunnsins stýri hevur arbeitt og fylgt við teimum einstøku fiskiskipunum, er tað betri kvalificerað enn nakar annar til at geva eitt sakligt og ópolitiskt lítið ummæli og tilmæli til landsstýrið.

Hin sanna og einasta grund landsstýrisins fyri at avtaka vinnulánsgrunnin sum sjálvstøðugan grunn fiskivinnunnar er við lóg at halda mótælisflokkarnar úti, við lóg at leggja lok á eisini her, við lóg at halda menn javnaðarflokksins, fyrst og fremst flokksins formann, burturi — og leggja undir seg og síni hjartabörn. Kjölbro, Dahl v. t.

Nú her so vælsignað væl til at nóra enn og meiri um Djurhuusarnar í Tinganesi. Hvat siga tí til at skifta Fossá út við ein ella leggja starv-

ið aftrat til ein til yvirtíðarlónan. Stýrið kann jú ikki frammanundan fáa frá hondini tað, sum tað hevur at gera.

Mótælisflokkarnir uttanfyri! Lok á alt! Tað er eyðkenni fyri harðræðis- og diktaturlyndi.

Vit minnst, hvussu var við teimum 4 milliónunum til Sjóvinnubankan. Ikki eitt upplýsandi orð til mótælisflokkarnar. Av tí at ríkisstýrið kravdi tingsins garanti, mátti málið í tingið. Men tað varð viðtikið uttan at lokið, sum tá lá á øllum Sjóvinnubankanum viðvíkjandi, varð lirkad bara eitt pinkulítið síður upp. Hvat ið lá undir hesum loki er so syndarlíga komið undan kavi seinri.

Lok á alt. Alt undir heilt. Har fór Vinnulánsgrunnurin. So fer og fúnar alt undir hesum ólukkustýri. Undir heilt!

Eingin skal fáa nakað at vita uttan »klíkan«, ið situr á lokinum.

Og eingin fær nakað at vita, fyrr enn ein bumba nú og onnur tá spreingir lokið omanav.

Og tá eru spræinir ikki teir hugnaligastu — Sjóvinnubankin. Spær. Trygd fyri at nevna nøkur dømi.

Hetta dálkar sambandið seg av!!!!

Her stinga treytirnar undan, sum sambandið gav seg undir, tá ið tað fyrri eina lógmannfjórðing og í hati til arbeiðararóðsluna avreiddi seg til fólkaflokksmatadorarnar — og sparkaðu sín gamla hövding út í oyðimørkina.

Óhugnaligt! Andráss gamli kann vera glaður, at hesir harrar ristu seg sjálvar av herðum hansara.

Teir hövdu annars verið ov tungir at borið hjá einum heiðursmanni.

úr Klakksvík

»JÓANNES PATURSSON«

siglir heim úr Grønlandi fullfermdur.

»POLO«

kom á Klakksvík leygarkvöldið úr Aalborg við 260 tonsun av sementi og handilstøðum til p/f. J. F. Kjölbro. Lossaði mánadagin. Fer síðani til Keypmannahavnar við lýsi og guano.

»RISTØY«

norskur bátur var á Klakksvík mánadagin. Teir skulu royna undir Føroyum til saltfisk. Síðani fara teir heinleiðis á Suðurlandið at fiska kalva.

»VESTURSKIN«

var á Klakksvík mánadagin og tók ís.

»DRAGABERG«

kom á Klakksvík leygardagin úr Grimsby. Tók ís mánadagin, fór sama kvöld á Suðurlandið.

»KARL PETUR«

var á Viðareiði mánadagin eftir 226 pk. av saltfiski. Fiskurin fór við Martin S.

ALLIR ÚTRÓÐRABÁTARNIR

vóru úti mánadagin.

Nøkur veiðuúrslit:

»Váðaklettur«	7.000 pund
»Mækjuvik«	6.500 —
»Pállsdrangur«	4.000 —

Tvangssølu

Mánadagin 21. apríl verða »Tinganes« skonnartin hjá p/f. »Norðlýsið« Tórshavn og »Skipafossur« hjá p/f. Skipafossur, Sörvági, tvangsseld.

Einstakir bátar

»Westward Ho« var á Havnini hósdagin. Hevði 25000 pund fyri vikuna. Teir hava saltað fiskin umborð.

»Leitið«, ið Götumenn hava keypt fekk 23000 p. frá mánadegi til hósdagin, tá hann var á Havnini og fekk ymisk amboð og útgerð umborð, ið skipseftirlitið hevði kravt.

»Rangan av medaljuni«

Hví kunnu menn ikki vera sannir?

Allir fiskimenn vita, at hatta er ikki satt, at A. T. skal hava tapt 15000 kr. uppá útróðrafisk, tí at teir skulu hava fingið ein hægri pris fyri fiskin enn aðrastaðni í Føroyum.

Ein tilkan pris hava teir ongantíð fingið.

Tap uppá útróðrafisk, ið felagið var fyri viðvíkjandi einari ávísari nøgd, stavar frá øðrum sum t. d. óheppari sølu av pakkum av smáfiski, sum var sendur til Bretlandsvið Leivi Øssursyni.

Heldur er tað ikki rætt, at fyrrverandi driftsráð skal hava tikið driftsleiðarin av ráði við fiskaprisásetan. Einasta, ið fyriliggur er, at einaferð, tá ið driftsleiðarin var burturstaddur og fiskur skuldi keypast, segði drifts-

ráðið, tá ið eingin prísur var ásettur, at A. T. gav sama fiskapris sum frægasta aðrastaðni.

Men tá ið driftsleiðarin kom aftur, var sjálvandi avgjørt, at hann ráddi fyri fiskaprisinum. Og tað gjørdi hann.

Viðvíkjandi fundinum í A. T. vita fundarmenn og kvinnur, at Bang stjóri segði, at sjálvandi kom A. T. at geva sama pris sum aðrir uttan tá ið talan var um illoylan konkurrenca. Hann greiddi annars frá teim vanligu skyld um og rættindum ein andeilshavari hevur allastaðni. Og A. T. er jú eitt andeilsfelag.

Til »Dagblaðið«, ið aftur einaferð enn er úti eftir A. T. skal bara verða sagt, at Dam ikki hevur sett lön Bangs stjóra.